

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretinlu pentru Ostrunguri'a: pre anu
8 fi. pre 1/2 de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre 1/2 de anu 5 fi.
pre unu trilanu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte stódienele sí banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, sí 30 cr. tacese timbrale.

INVITARE LA PRENUMERATIUNE.

Fratiloru!

Se pare, cà sosindu di'a nebu-
niloru, adeca 1 Aprilie, multi sí
d'ntre ai nostri, au capiatu, toc-
mai ca nebunii adevérati. . . .

Dreptu acea, me grabescu a
vi face cunoscutu, cà pentru ase-
meni bolnavi, mai am sí voiu mai
avè, medicine, — e dreptu, cam
amare la inghititu, dér' cu atàtu
mai cu lécu la vindecatu.

Invitu deci pre toti acei'a, ca-
rii au astu-feliu de bolnavi, ca
in interesulu comunu, spre binele publicu, sà se
puna in contielegere cu mine, sí numai de
càtu, sà me incunoscintiede: de càte dose au tre-
buintia.

Lécurile mele folosescu in dose mai mici,
adeca la fie-care septemana odata, Marti sér'a sí
costa:

pe trei luni (cà-ci mai pucinu nu dau,) numai 2 fi.
ér' pe diumetate de anu 4 fi.

sí asìe mai de parte.

Poftimu deci sí nu intardlati, ci vindecati pre
renegati sí capiatu.

Totu odata vi facu cunoscutu sí acea, cà dos'a
presinte se trimite numai celoru, cari sí-au procu-
ratu nainte.

De altu-mintrea pace sí voia buna toturoru.

Gur'a Satului.

Sócr'a sí nor'a.

(Canteu popularu d'in tíer'a tocano-mamaligariloru.)

Fost'au fost o fetisióra,
Sprintena sí balaióra;
Tinera s'a marítatu,
Rea sócra sí-a capetatu.

Sócr'a totu o ocariá,
Demanéti'a mi-o scolá,
Secerea 'n mana i-o dá,
Singura 'n holda-o maná.

Biét'a nora, serac'a.
Secerá sí suspiná;
Secerá pana la prandiu,
Scaldandu-sí ochii in plansu.

Dér' Domnulu d'in ceriu a datu,
De sórele-a scapetatu,
Sí a-poi cu secerea-a mana,
A re'ntorsu, cam pe la cina.

Haranc'a de sócr'a sa,
In pórtá mi-o asceptá,
Cofele 'n mana i dá,
Sí d'in graiu asìe-i graiá:

„Du-te, nora. la fontana,
Ada-mi apa rece, buna.
Sí te 'ntórce 'ngraba éra,
Ca sà nu te iau la ghiara.“

Candu ea-a-poi a re'ntornatu,
 Sócr'a ér' i-a cuventatu:
 „Du-te, nora, la stupina,
 Ada-unu picu de miere buna.“

Ér' déc' a casa-a sositu,
 Sócr'a d'in graiu i-a graitu:
 „Spécia, nóra, vasele
 Sí manca lăturile“ . . . . .

* * *

Chiaru ca nor'a d'in poveste,
 O patiescu (cu cei d'in Peste)
 Si nemnisií tocanari,
 De candu sunt mamaligari. . . . .

Unu svatu.

Se vorbesce, cà Reu-uniunea politico-natiunala a totororu romaniloru d'in varmegi'a Aradului, a sà tiena càtu de curundu unu svatu mare; pentru ast'a déra, biroulu este insarcinatu, a conchiémá adunare generala pe sambata, 1. Maiu, calindariulu domnescu, a. c. d. a. la 4 óre, in localitatile dlui Georgiu Dogariu, strad'a Teleki-ana Nr. 15. s. c. l.

Nu scimu, déca biroulu a publicatu dejà convocarea, au ba; dér' atát'a scimu de a-buna-séma, cà membrii Reu-uniunei poli. nat. d'in varmegi'a Aradului, de o vreme, nu se potu prinde asîe de usioru neci cu funi'a.

Dreptu acea Gur'a Satului, ca si unu fidelu ispravnicu reuniunionalu, isî tienè de cea mai varmegiésca detorintia natiunala, a dá cinstitului birou alu Reu-uniunei urmatoriulu svatu:

Considerandu si éra considerandu multe càte de tóte, biroulu ileu-uniunei, in convocarea sa nesmintitu sà promita celoru convocati si acea:

„cà cu ocasiunea adunarii generali fie-care membru va fi provedintu, càtu se póte mai domnesce, si a-ume, biroulu Reuniunei se va tienè de urmatoriulu programu:

1. Membrii Reu-uniunei poli. nati. d'in varmegi'a Aradului, carii s'oru indurá pré gratiosu a se jertfi, ostenindu pana la Aradu, in cause natiunali, conformu rangului loru, v'oru capetá cortelu liberu, in óre-care otelu d'in cele mai elegante.

2. Fie-care membru. érasí conformu rangului, va capetá de mancatu si de beutu, càtu va potè indopá si suge.

3. Fie-care membru va avè la dispositia pentru serviciu, càte-o subreta (bruneta séu blondina, dupa placu) si càte-unu servitoriu voinjieu si istetiu.

4. Cei ce voru osteni cu ecuipagiele loru proprie, a fore de provisiunea servitoriloru, voru capetá atát'a fenu si ovesu, càtu nu voru potè duce a casa remasitiele; éra cei ce voru osteni cu drumulu de feru, a fore de rebonificarea speselor, voru avè la dispositia totu insulu càte unu hinteu. Afore de aceste

5. Svatosii voru fi invitati pr'in caputatii.

6. Diurnele si le-a votá fie-care pentru sine dupa placu, avendu dreptulu de a potè ridicá banii

de locu, séu la cass'a Reu-uniunei, séu la banc'a Anglo-americano-austrialo-turco-ruso et ceteraro, in grandu hotelu la Lamparos'a. strad'a Trivrabino.“

Astu-feliu *numai* speru, ba sum convinsu, cà, pe langa asemene conditii, dóra. dóra, ne-a succede a potè tienè o adunare generala a Reu-uniunei, dupa cum recere demnitatea unui comitatu atátu de romanescu.

Recomendu deci de non biroului svatulu de mai susu.

Corespondintie.

Din Zara Saseske a S. Pischta.

Furtate Gura al Satuluj'!

Wreme grele kasut pe noj Sasele hei westite.

Noj judschit de woj Rumuni, cu kare mussaj se trejim la wolalte, schi askultat noj la Swat al Saselor helor rele, kare nu wrut la jej, se preun cu woj Rumuni, tschi zis. ke dekit se fatsche noj Fortat ku Bloch, maj binje se kade jej se mersche la Draku; — schi akum pare la noj Sasele fórte reu, ke am fokut ascha. —

Rumuni Deputaz dela Klub nazional fokut patsche ku Zakli de Wungur, schi preunat unul pe altu, schi noi Sase romas ku Trechina fora Tchukura. —

Ascha trebe la sfetosch nost ku Gura mare. — Jele gindit. ke schi akum potje fatsche ku Zakli Union trium Natzion, schi batschokureschte jare pe Rumuni. —

Fokut un drak mare la jei, ke inwraschbit pe noj ku Wetschin Rumun ascha mult, ketsche wrut jele fatsche szludschí toz Rumuni din Törzburg, Talmatsch, Selischt, schi Magistrat din Sibije dus Katane la Poplake, se muntsche pe Rumuni; schi akum Rumuni suparat pe noj, schi aschtept numaj se inwaze la noj akum ku Wungur, omenije kum se kade. —

Pozit noj Universitet ren, ketsche Ministru Zapere, ku Skriitor la jel, pus pe Gura la Universitet un Schloss mare, se nu pote jel worbeschte mai mult in Politik. — Zapare ku Zaik duss, schi wenit alte Woameni Drakului, Kalmes Theiss schi ku Gewater la jel Kemenjes, kare spuss ke fatsche se munkem noj Pere podurez. — Strika la noi Schandari nemtzesk, kare zine pe noj ku Bismark. Detsch jo spune la Sasele noszt, se fake patsche ku Rumuni schi lase la Draku Prozess hele blastamat asupra Rumuni, ke de nu, pere la noj, ketsche Rumuni inke sint Woameni inwozaz, schi kapete dela Rumuni peste Muntele Banile, se fatsche tot maj inwozaz Woamen, schi apoj dake nu jatschem akum Prate cu jele, wa inwoza jele la noj schi pe noj. —

Spune dare, Furtat, la Rumuni, ke noj Sas de dschos, nu. zinnem ren la woi, ketsche trebe Zine ku woi Rumuni, ke ku Kopüle woaste nu maj potem dutche la Zara nost nemzesk Flandern, de unde wenitu pe sub Pomuntu. — Sasile hele ku Gure helu mare sint puzin, schi noj luwam delu jele Mandat, se nu maj suduje pe woi schi chiama Hotz, ketsche woj, wedem noj, szintez Woame, bun, kare multe rabdat fora dreptate dela noj Sasile schi totu nu sitsche nimik. — Wedem noj ke Frazile woast din Walahaj, primeschte pre Sas in Pomuntu helu rumunesk schi fatche pe jele Apothekern schi alte Domni, schi lasse la jele Dreptu se worbesche limba helu nemzeske, schi ke unile Sase fokut mare Woameni Gazda akolo la Bloch. —

*Ascha dare jo. Furtate, ku minte schi circumspect,
me intoarsche ketra Rumun, se fatschem Fortaz de Krut-
sche, schi kare Sas nu platsche Swatul heszt bun, tote
sint blastamate schi reu pozeschte la jele. —
Se trejaske dare Sasele hei fusionati ku Rumuni!
Zik jo. schi romune la tine Frate*

*kum plathse la tine, Fortat ol teu
Stipes Prunasch de linga Zabin.*

Literatura.

De curundu a esitu de sub tipariu, unu opu in-
semnatu, sub titulu: „*Esenti'a intieptiunii*,” de Dr.
Gligoriu Scalciatu. —

D'in acestu opu reproducemu si noi urmatóriele
aforisme:

De cumu-va ai devenitu necredintiosu principiu-
lui teu, remani fidelu celu pucinu amantei tale. —

Candu te affli la mésa, nu trebuie sa-ti bagi
degetele in ciorb'a (sup'a) vecinului teu, ca, nu se
cuvine.

Ar fi fórte bine, déca omulu ar fi totu singuru
— cu-o feta frumósa. —

Fericitu e acel'a, care uita, ce are de a plati. —

Omulu nu trebuie sa fia superbu, déca te im-
bia unu bogatu cu fét'a-i, ci ia-o. —

Pórta-te in societate cu omenia, ca numai dupa
cina sa fii aruncatu afore. —

Bétranetiele sa le cinstimu si veneramu, mai cu
séma la — vinuri si tigari. —

Déca ai promis, ca mergi la prandiu, tiene
cuventulu si nu o cuventare. —

Vina câte odata deminétia acasa, ca-ci *aurora*
est musis amica. —

Interpelatiune

càtra ven. cons. arch. d'in Sibiiu. —

De óra-ce ven. cons. arch., a pusu déjà in luc-
rare arondarea protopresviteratoru d'in archidiece-
sa, — afore de dispoziitiunile privitorie la administratiu-
nile, care inca au sa se organisadie dupa legea de
arondare, — subserisii candidati de protopresviteri
definitivi, ne luamu indresnéla, a substerne urmató-
ri'a interpelatiune:

Are ven. cons. arch. de gandu a organisá si
administraturele protopresviterale d'in archidieceasa? *)

Archidieceasa in di'a adm. protopresviterali. —

*Mai multi candidati de protopopi
definitivi.*

*) Dupa cumu audimu noi, d'in isvóre cam limpedi, ven. cons.
arch. d'in acelu motivu intardia cu pomenit'a organizare, ca multi admi-
nistratori, n'au câte 5 ani de servitiu, ca sa póta concurá la posturile escrien-
de, — si de aceea remanu in functiune, pana la implinirea acestoru
ani de trebuintia; altu motivu ar fi, ca ven. cons. arch. — pentru servitiile cu
promitundine prestade d'in partea acestoru persóne independinti la alege-
rile de metropolitii d'in trecutu — voiesce a li face o recompensa inca pre
vr'o cãti-va ani. —

Talmesiu-balmesiu.

Pré luminatulu si pré constitutiunalulu ministru
ungurescu de hascule, — dreptu dovéda ne mai
pomenitului si unicului constitutiunalismu liberale-ungu-
rescu, — érasí a datu o aspra porunca in tóta
tiér'a unгурésca, ca: „de adi nainte, neci o scóla,
— fire-ar acea confesionala,*) ori comunala, — sa
nu cutedie cumu-va *necumu a priimí, dér' neci ma-
caru a cere ajutoriu de la vr'unu guvernú strainu*“
s. c. l.

Frumosu, fórte frumosu!

Constitutiunalulu ministru inse se vede, ca a
uitatu, sa poruncésca si acea, ca: „guvernulu Roma-
niei, sa fia indetoratu a permite ciangailoru si secu-
loru d'in Romani'a, a priimí ajutorie d'in tiér'a un-
gurésca, si ca misiunarii magiari, de calibriulu ves-
titului Koós, sa póta face pe a-colo ce voru voi,
fore ca sa fia impedecati de a potè re'tórce in
tiér'a unгурésca, spre a fi pusí de guvernulu ungu-
rescu in posturi grase“ s. c. l.

Asceptamu déra, ca si aceste porunci ni voru
sosí câtu mai curundu; deci si pana atunci gratu-
lãmu „liberalului“ ministeriu unгурescu dicendu:
„Bravo! domniloru, haid numai totu asíè!“ . . .

In pareulu racului, aprópe de Caneni, s'a gasitu unu pumnu
de minte si intieptiune omenésca.

Representanti'a comunala numai decátu a si esmisu o
comisiune, care sa tramita acestu raru eleinodu gasitu ara-
daniloru, cu scopu pentru reorganizarea Asociatiunei pentru cul-
tur'a si conversarea poporului romanu. —

In orasulu Cîmponesci, langa Scobesci, a eruptu
in 10 l. c. unugróznicu focu, chiaru pe la mediulu noptii.
Harnicii pompieri nu potura mantuí decátu numai
tulumbele orasíenesci.

Lauda si pentru atat'a harnicia!

In Glumesci traiesce unu consilieriu ministeriale, in etate de 10
ani, care singuru isi póte trage salariulu seu. —

E de insemnatu, ca si acestu consiliariu, s'a inserisu in *partid'a*
liberala dela Pute-a-pesté.

Unu tieranu, care nainte de asta cu vr'o doi ani de díle,
cu ocasiunea incarcaturii de fenu, d'in nebagare de séma, in-
ghilíse unu furcoiu de fenu cu trei córne, se infaciosiá asta-di
la renumitului operatore de ochi de gaina d'in locu, care, fore
dovéde, a scosu furcoiulu inghilítu.

Óre n'ar fi bine, ca si fusionistii d'in **Clubulu** batjocuritu
de **nationalu**, sa se supuna operatiuniloru acestui doctoru iscusit-
tu? Da déca i-ar vindecá cumu-va. . . .

Mintiuni própéte.

Romanii pretutindene se otarira, cu-o gura si
cu-o anima, a fusiuná mai antãiu ei intre ei.

Deputatii *metamorfosati* incepu a se convinge
despre „liberalismulu“ lui T. Is'a.

Unii d'între prelatii nostri nu se mai dejosescu facendu-se scule celoru de la putere, ci pre langa o credintiósã pastorire, mai facu sí càt'a politica *natiunala*.

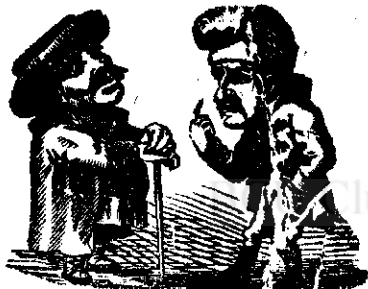
Acum d'era scimu, cà *cine, candu, si unde* va tienè svatulu celu mare ardelenescu.

Deputatii natiunali, de la diet'a tierii unguresci, lupta cu multa demnitate contr'a asupritoriloru, ba vediendu atâte nedreptãti, celu pucinu cutédia a protestá.

Diarietle nòstre politice nu mai imblatescu la paie gòle, ci se ocupa seriosu de cestiunile nòstre vitali.

Guvernulu liberale de siguru va multumí natiunile ne indestulite, cà-ci in curundu va capetá bani imprumutu.

FANDA si MANDA.

T. Jo nupot borotom!

M. Ce mam'a padurii-e cu tine, frate, de bombanesci asìe de selbatecu?

T. Da nu vedi tu, cà ti vorbescu unguresce?

M. Ha, ha, ha! tu sí unguresce, — ce d'óra sí tu asiredi la vr'unu osutiu. . .

T. Holgos, cà mintenu te iau in dinti; de candu atàt'a cutediare? . . .

M. A-poi bine, bine; dér'én spune-mi, ce te-a apucatu, ca sà te fragmenti cu unguresc'a?

T. Strolimbatule, da n'ai auditu, cà ce a horitoritu *Camera avocatoriloru* d'in Aradu, la propunerea unu *avocatu de iidovu*?

M. Ce?

T. D'a-poi, acea, cà limb'a oficiósã a Camerei, in ori ce *directiune*, sà fia eschisivu numai limb'a lui Atil'a. — Astu feliu d'era tieranii romani, d'eca voru avè ce-va plansóre la Camera, nu voru avè dreptulu necumu a se plange pr'in scrisori romanesci, dér' neci a se potè întielege cu cine-va de la Camera, *decãtu numai unguresce*, — ergo, de adi nainte sí tierarii romani trebuie, sà invetie unguresce, cà de nu a-poi vai de capulu loru. . . .

M. Nu se pòte, cà precãtu sciu eu, mai toti advocatii d'in acea Camera sciu romanesc, cà-ci dloru numai pr'in ajutoriulu limbei romane s'au potutu hraní sí imbogatí d'in panea sí sudarea romanului, — a-poi ar fi sí o absurditate, frate, cà-ci neci le-

gea av. nu dispune de asìe ce-va, deci d'icu de nou, cà nu se pòte. . .

T. Da, prostule, ce nu se pòte in varmegi'a Aradului?

M. Altu-cumu d'ici ce-va, cà-ci pe semne asìe pretinde loialitatea, dreptatea, recunoscinti'a, asìe e programulu noului ministeriu „liberalu“. Sà li fia de bine!

T. A-poi „Telegariulu“ o patì alu dracului. . . .

M. Cumu, cumu?

T. D'a-poi asìe, cà comitetulu Asociatiunei transilvane i dede cu „protocolulu“ peste „flitu“, ca de alta data, sà nu fia asìe de „calugarescu“. . . .

M. A! întielegu, pentru „Condeiuulu simbrasu“ Dieu! Cam asìe o patiescu, cei ce umbla cu viclenii. .

T. Mái Manda, tu esci fórte iscusitu, ba chiaru omulu dracului, cu tóte aceste, un'a totusì nu vei scì sà-mi spuni.

M. Pana candu nu-mi vei spune, cà ce, pana atunci de abuna-séma cà nu, cà-ci la asìe ceva se pricepu numai unii politici mai noi. . . . Sà te-aidu d'era!

T. Da óre pentru ce vrè *Mironu*, sà conchieme o conferintia politica in Sibiu, la care sà participe numai de ai lui, sí nu cauta de treburile basericesci?

M. Ei, prostoganule, d'a-poi nu scì tu inca neci atàt'a, cà smereni'a sa acum'a trebuie sà se arete de sluga buna, credintiósã sí multiumitória, deci trebuie sà-sì bage lingur'a sí unde nu-i ferbe ól'a, cà-ci d'eca nu, a-poi n'a potè fi, „derék oláj érsek s jo magyar hazafi“!

Ghicituri.

Cumu se chiama muierusc'a dela papagaiu?

Mamagaiu.

Pentru ce-su purecii negri?

Ca-ci jellescu fratii loru omortii de . . .

Pentru-ce curge apa in a josurea sí nu in susu?

in susu. —

Pentru-ca in a josurea e mai usloru a curge, decãtu

Pentru-ce fuge epurele preste d'elu?

Ca-ci nu potè fugi pr'in d'elu.

Unde sta trimbitiasfulu, candu sufla in trimbitia, in antea ori dupa trimbitia? —

— Si nainte sí dupa trimbitia.

Bucinulu redactiunei.

„Limbagiu d'aristicu.“ — D'in p'na unui membru alu academiiei romane, deputatu, redactore s. c. l., estrasu d'in Nr. 17 alu „Albinei“, — nu se pòte publicá, d'in cauza, cà n'avemu neci voia, neci chiamare, de a ne tavalí sí noi pr'in noroiulu murdarielor. Ajunge rusinea, cà s'a tiparitu sí astu-feliu de balecatari, pentru ce a le mai retipari?

Dlui D. D. in B. S'a facutu.

Lui Severu. In numerulu venitoriu.